

Libhošťský zpravodaj

Ročník X. číslo 12 – Prosinec 2008

OSADNÍ VÝBOR INFORMUJE

Přesunutí termínu zabíjačky a Mikulášském nadílky

Osadní výbor v Libhošti se omlouvá všem občanům za přesunutí termínu Tradiční zabíjačky, zdobení vánočního stromku a Mikulášské nadílky na sobotu 6.12.2008 z organizačních důvodů. Děkujeme za pochopení.

Krátké zprávy

- dne 4.11.2008 přednesl Osadní výbor zástupcům města Nový Jičín seznam **potřebných investic v místní části Libhošť** (investice - viz minulé číslo zpravodaje). Tyto požadavky byly předneseny na Radě města předsedkyní OV a Rada města je vzala na vědomí.
- poslední listopadový týden byl ukončen svoz biologicky rozložitelného odpadu. K tomuto termínu došlo k odstranění nádob na biologický odpad. Opětovně budou nádoby umístěny na stanoviště poslední březnový týden a další svoz bude zahájen v dubnu 2009.
- na požadavek občanů a Osadního výboru bude opraven chodník na místním hřbitově.

Za Osadní výbor
Veronika Blažková

OBSAH

OSADNÍ VÝBOR INFORMUJE	1
OBSAH	2
OSVĚTOVÁ BESEDA INFORMUJE	3
Kamarádi, severní pól je dobyt !	3
A cimbálovka zahrála	5
Módní přehlídka podruhé, tentokrát pro dámy	5
Vítání občánků	7
Poděkování sponzorům	7
Seznam libhošťských legionářů se stále ještě rozšiřuje	7
REDAKČNÍ SDĚLENÍ	8
Novoroční přání	8
Předplatné pro rok 2009	8
INFORMACE Z MĚÚ NOVÝ JIČÍN	9
Město uvedlo do provozu kotel na biopaliva	9
Nedávejte šanci kapsářům	10
Z poslanecké sněmovny tentokrát o rozpočtu	11
Pozvánka na ohňostroj	12
Z HISTORIE OBCE	12
Leidova hospoda v proměnách času	12
KULTURA A SPOLEČENSKÉ DĚNÍ	18
Lašský koutek	18
OD VÁS	19
Alpy - léto vs. zima	19
ZPRÁVY ZE ŠKOL	21
SPOLEČENSKÉ OKÉNKO	22
Za Jaroslavou Šajtarovou	22
Vzpomínka na Pavla Vavříka	25

PŘÍLOHA LZ – NA CÍSAŘSKÉ CESTĚ

Z HISTORIE OBCE	1
Na prahu svobody	1
Němci a Češi v Sudetech 1938 – 1946	9
Zajímavý historický dokument	19

OSVĚTOVÁ BESEDA INFORMUJE

Kamarádi, severní pól je dobyt !

Helena Šimíčková

Protože sliby se mají plnit (a nejen o vánocích), tak mi nezbylo, než oželeť už ani nevím kolikátý díl oblíbeného seriálu „Ordinace v růžové zahradě“, zasednout k počítači a podělit se s Vámi o čerstvé zážitky z nacvičování Cimrmanovy hry „Dobytí Severního pólu Čechem Karlem Němcem 5. dubna 1909“, pod režijním vedením Aleše Hány. Jen pro zopakování připomínám, že v jednotlivých rolích se představí Aleš Jarolím (Lešek) jako pomocný učitel Václav Poustka, Jožka Martinko jako lékárník Vojtěch Šofr, Roman Modrovič (Modrák) jako náčelník Karel Němec, Ruda Šindler jako Americký Čech, poručík biologie George Beran, a samozřejmě taky samotný rejža v roli „psího potahu, nosiče a primitiva“ Varla Frišterského.

Nacvičování je už v plném proudu a náš rejža se, ostatně jako vždycky předtím, začíná z celkem sympatického, vtipného a v kolektivu oblíbeného kamaráda pomalu měnit v nezdravě pedantického, nepřiměřeně náročného a nesympatického hnidopicha, který nechápe, jak je možné, že po necelých třech měsících zkoušení už všichni své role bezpečně neodřikají i o půlnoci a třeba pozpátku (rejžo, doufám že chápeš, že tady jde o LEHKOU divadelní nadsázku!). Hra má celkem 5 obrazů, mezi které jsou vloženy navazující pasáže „před oponou“, v nichž Lešek, alias učitel Václav Poustka, diváky seznamuje s nejzajímavějšími kapitolami z deníku této polární výpravy. Já mám při zkoušení pocit, že tyto čtené pasáže zvládá Lešek intonačně bezchybně, s takřka Svěrákovským výrazem, a když si odmyslím ty jeho černé vousy a místo nich si přimyslím ty Svěrákovy prošedivělé, je iluze téměř dokonalá.

Zato při nacvičování každého z obrazů už jsme zažili nějakou tu „veselou příhodu z natáčení“, takže je potom někdy obtížné udržet ten správný „ksicht“ a nesmát se tam, kde to zrovna není vhodné. Z prvního obrazu už také zlidověla (alespoň tedy u nás doma) hláška „*Pravdu má náčelník!*“, kterou můj drahý choť teď při různých příležitostech s oblibou pronáší, a to v té hře přitom vůbec nehraje! Tak nevím, jak to vlastně myslí. V úvodu druhého obrazu se zase vyskytují tzv. „dramatické pauzy“, přičemž rejža trvá na tom, aby tyto pauzy byly skutečně pauzami, tzn. aby to ticho skutečně „vyznělo“. Takže mě (jako nápověď) a hercům chvíli trvalo, než jsme sladili vnímání toho optimálního časového úseku, kdy už je jasné, že nejde o dramatickou pauzu, nýbrž o dramatický výpadek paměti, a nápověda musí nahodit příslušný text. Ve druhém obrazu je také pasáž, kdy učitel zpívá píseň, kterou složil ve vlaku pro

případy, že výpravu postihne na dlouhé cestě „trudomyslnost“, a přitom se doprovází na kytaru. Vzhledem k tomu, že hraní na kytaru a zpěv nepatří k Leškovým nejoblíbenějším činnostem, a rejža nekompromisně zamítl možnost playbacku i použití jiného hudebního nástroje, musel na sobě Lešek tvrdě zapracovat. Ale povedlo se, a na minulé zkoušce se už to, co produkoval, dalo s určitou dávkou velkorysosti a shovívavosti (které se ale našemu rejžovi tak nějak nedostává ☺), považovat za zpěv za doprovodu kytary. Otázkou proza-tím zůstává, zda to bude účinkovat proti té trudomyslnosti.

Pro mě osobně je pak na zkouškách až dojemně krásným zážitkem (který ani opakováním neztrácí nic ze své účinnosti) celý třetí obraz, od náčelníkovy chmurné věty „*Navrhuji sníst psy.*“, až po Frišenského závěrečný povzdech „*Mám vlka, například. A nestěžuji si!*“, který v procítěném podání našich herců podle mě prostě nemá chybu! A fajnšmekři a ctitelé her Járy Cimrmána se už teď určitě těší na obraz pátý, v němž zaznívá ono nádherné a nezapomenutelné „*Jdu na sever – a teď už jdu na jih! A zpátky: na sever – a na jih!*“

Takže doufám, milí čtenáři Libhošťského zpravodaje a příznivci našeho divadelního souboru „Z kopce do kopce“, že Vám, kteří tuto hru neznáte, jsem toho prozradila právě tak akorát, abych ve Vás vzbudila zvědavost a zájem, a Vás, kteří hru naopak znáte dobře a máte ji, stejně jako my, rádi, jsem tak akorát natěšila a nažhavila, takže se nakonec všichni na té naší premiéře potkáme! Už se na Vás moc těšíme!! Pokud se týká data konání premiéry, tak upozorňujeme, že došlo ke změně, a **premiéra** byla posunuta **na sobotu 27. prosince, se začátkem v 19:00 hodin**, protože jsme nakonec došli k závěru, že sobota bude asi většině lidí (a zejména těm, co nemají přes svátky dovolenou) vyhovovat více, s ohledem na to, že se druhý den nejde do práce a je tudíž možno zážitky z premiéry v kruhu přátel a známých probírat dlouho do noci. Ale po předchozích zkušenostech, kdy se lístky v předprodeji prodaly velmi rychle, a na mnohé zájemce, kteří pak zkoušeli štěstí ještě přímo v sále v den konání premiéry, se už vůbec nedostalo, nevylučujeme možnost, že by se nakonec uskutečnila i **druhá premiéra**, a to právě **v neděli 28. prosince rovněž od 19:00 hodin**. Ale vše bude záviset na tom, jak velký bude zájem o lístky a na jak velké kapacitě sálu se domluvíme. Při premiéře „Záskoku“ před pěti lety bylo nakonec v sále namačkáno skoro 250 lidí, a přestože atmosféra byla výborná, ti, co seděli úplně vzadu a nebo po bocích na různě přidaných židlích, už neměli tak dobrý výhled a hůře slyšeli, což nás nakonec docela mrzelo. Letos bude předprodej zahájen **dne 8. prosince v květinářství u Veroniky Blažkové a v restauraci „U Kolářů“**, cena 1 vstupenky činí **50 Kč**. Takže neváhejte, protože samozřejmě platí ono známé „Kdo dřív přijde, ten dřív mele“, a zájemci o předběžnou zámluvu lístků nás kontaktují už teď.

A cimbálovka zahrála ...

Po zdařilém loňském posezení u cimbálu si i letos mohli příznivci této hudby poslechnout cimbálovou muziku. Tentokrát to bylo v pátek 21. listopadu v sále na Fojtství. Stejně jako vloni k nám zavítali *Kluci z Valášku*, tentokrát však v jiném složení a trošku v rozporu se svým názvem, jelikož v pěti muzikantů byly dvě dívky. Hrály se hlavně k poslechu, celkem více než padesát návštěvníků si zazpívalo řadu lidových písní a v závěru vystoupení si i zatančili. Samozřejmě se jednalo (stejně jako vloni) hlavně o příznivce řadící se ke střední a starší generaci. Poděkování patří muzikantům za perfektní výkon a příjemný večer.

Za OB, Jaroslav Šimíček

Módní přehlídka podruhé, tentokrát ale jen pro dámy

Helena Šimíčková

V sobotu 8. listopadu uspořádala Osvětová beseda v Libhošti v prostorách trémového sálu na Fojtství již druhou módní přehlídku. Tentokrát se však asi projevilo, že na pozvánce nebyl slogan, že akce je určena „pro dámy všeho věku, a nejen pro ně“, protože mezi přítomnými hosty byli pánové opravdu ve velmi výrazné menšině (no, přesněji řečeno, byli tam jen 2). Zato mezi dáma-mi byly zastoupeny opravdu všechny věkové kategorie, protože suverénně nejmladším návštěvníkem, a podle výrazu i naprosto spokojeným, byla teprve pětíměsíční **Karolínka**, která se dostavila i s maminkou Zuzanou a babičkou Miluškou Blažkovou.

Předváděny byly modely pro období podzim, zima a společenská (plesová) sezóna, přičemž všechny je možno vyzkoušet a zakoupit v butik MÓDA – Klasik, paní Mikolášové a Symerské, na ulici 28. října kousek od Masarykova náměstí v Novém Jičíně. Stejně jako minule byly i tentokrát mnohé modely doplněny překrásnými pokrývkami hlavy, vyrobenými v a.s. Tonak. Je nutno velmi ocenit, že předváděné modely byly určeny pro různé věkové kategorie žen, a také, že mnohé z modelů byly evidentně velmi dobře použitelné i pro ženy plnějších postav, což na ostatních akcích tohoto typu bohužel nebývá zrovna často k vidění. A nedá mi to, abych nezmínila, že mezi předvádějícími „modelkami“, byla i jedna modelka skutečná, která se této činnosti věnuje poloprofesionálně, a tou je Lucka Matušová, jedna z finalistek soutěže krásy Česká Miss 2008, které jsme všichni na začátku roku drželi palce.

Po ukončení módní přehlídky, která zajisté potěšila oči všech přítomných, připravili pořadatelé také něco pro potěchu jejich uší. Po krátké přestávce se sálem rozezněly kytary, na které zahráli Roman Modrovič, Lad'a Marek a tajemný pan David, jehož příjmení bohužel zůstalo pořadatelům utajeno (no, možná že jim zůstalo utajeno i jeho jméno, a David je jen umělecký pseudonym). Muzikanti měli repertoár opravdu široký, zazněly písničky známé i méně známé, starší i novější, lidovky, popík i klasika od táborových ohňů. Za chvíli se někteří přítomní osmělili natolik (já jsem byla samozřejmě mezi nimi), že si zazpívali společně s kytaristy a nechali si zahrát i písničky na přání. Pro pořadatele bylo určitě milým překvapením, a pro kytaristy dobrým povzbuzením a motivací pro příště, že ti nejvytrvalejší zpěváci zůstali na Fojtství v dobré náladě až do pozdního večera.

Vítání občanů

V neděli 9. listopadu se na Fojetství uskutečnilo letos již druhé vítání občanů do svazku obce.

S programem za svými budoucími kamarády tradičně přišly děti z MŠ a ZŠ a krásným zpěvem je doplnila Romana Blažková. Jsme rádi, že zájem o tuto akci je stále velký a přišlo všech osm pozvaných dětí se svými rodiči, ale i prarodiči a dalšími příbuznými.

O fotografování se opět postarala Zdenka Horáková. Poděkování také patří učitelkám MŠ a ZŠ za připravený program. Jen škoda, že opět pozvaní zástupci kabelové televize neměli zájem.

Za OB Miloslava Blažková

Poděkování sponzorům

Výkonná rada Osvětové besedy v Libhošti tímto děkuje všem sponzorům, kteří v právě uplynulém roce přispěli na naši činnost v oblasti kulturního a společenského života. Děkuje všem! Jsou to:

1. Městský úřad Nový Jičín

- poskytnutím grantu nám umožnil vydávání Libhošťského zpravodaje a financování některých významných akcí.

2. Tiskárna KONTEXT Nový Jičín,

- jejíž majitelé manželé Kvitovi nám ponechali původní cenu tisku i po zvýšení jejich provozních nákladů, čímž jsme mohli ponechat předplatné v původní výši.

Rovněž děkujeme všem firmám a živnostníkům, kteří v našem zpravodaji uveřejňují svou inzerci.

Seznam libhošťských legionářů se stále ještě rozšiřuje

Panu Jaroslavu Šimíčkovi (ze Salaše) se podařilo v ústřední evidenci Vojenského historického ústavu v Praze vypátrat dalšího libhošťského legionáře. Je jím pan **Adolf Pístecký** z č.127. V seznamu je veden pod příjmením **Pístecký**, což způsobilo, že byl při hledání přehlédnut. Podle záznamu se narodil dne 10. listopadu 1885, do rakousko-uherské armády narukoval k 31. pěšímu pluku, zajatý byl jako voják na ruské frontě dne 15. června 1916. Do ruských

legií vstoupil 8. října 1918 a byl zařazen k 1. pracovní rotě v přístavu Vladivostok. Demobilizován byl v dubnu 1919. V roce 1913 se v Libhošti oženil s Marií Šimíčkovou, dcerou Adolfa Šimíčka z č. 106.

Počet libhošťských legionářů se tak rozšířil na 27.

REDAKČNÍ SDĚLENÍ

Vážení čtenáři,
dovolte, abych vám, opět po roce, jménem
výkonné rady Osvětové besedy a redakce Lib-
hošťského zpravodaje popřál příjemné prožití
Vánočních svátků a do nového roku 2009
mnoho štěstí, zdraví a rodinné pohody.

Aleš Hána

Předplatné pro rok 2009

Ještě jednou připomínáme zájemcům o předplatné Libhošťského zpravodaje na rok 2009, že stačí vyplnit přihlášku a spolu s příslušným obnosem (100Kč) ji doručit na některou z níže uvedených adres a to **nejpozději do 21. prosince 2008**. Po tomto datu je možno ještě dodatečně objednat LZ pouze v administraci u paní Marie Krumpochové, č. 7. Přihlášky jsou k dispozici na poště a květinářství.

1. Hanzelková Růžena č. 437 nebo mateřská škola
2. Mgr. Michálková Dagmar, škola
3. Fojtíková Jana č. 387
4. Opělová Anna č. 384
5. Pustějovská Zdeňka č. 284
6. Sobková Marie č.417
7. Krumpochová Marie č. 7

Opětovně žádáme o dodržení tohoto postupu, neboť jakékoliv snahy o jiný způsob komunikace nám velmi ztěžují práci.

Předem děkujeme za spolupráci.

INFORMACE Z MĚÚ NOVÝ JIČÍN

Město uvedlo do provozu kotel na biopaliva

Ve středu 19. listopadu 2009 v 17:00 hodin byl slavnostně uveden do provozu kotel na biopaliva v kotelně na ul. Anenská.

Výstavbu biokotelny realizovala firma Tenza, a.s. Brno, dodavatelem samotného kotle je firma Schiestel, s.r.o. Základem biokotelny je **teplovodní kotel Kohlbach o výkonu 1, 5 MW spalující dřevní štěpku**.

Dřevní štěpka je spalována jednou z nejmodernějších technologií. Palivo je zajišťováno z lokality Tonak. Kotel bude provozován celoročně při průměrné roční spotřebě 5,45 t štěpky.

V poslední době se jedná o největší investici Města Nový Jičín do tepelného hospodářství a také o akci ekologického významu (získávání energie z alternativních zdrojů).

Kotel byl vybudován firmou Dalkia ve spolupráci s městem Nový Jičín jako součást nasmlouvaných investic do majetku města v roce 2008.

Cílem investice bylo snížit závislost tepelného hospodářství města na jednom dodavateli suroviny (plynu), využití obnovitelných zdrojů v souladu s celosvětovým trendem a směrnicemi EU a v neposlední řadě snížení nebo alespoň nenavýšení ceny teplené energie pro naše odběratele.

Do výstavby kotelny na biopaliva bylo investováno 32,5 mil. Kč. Vzhledem k tomu, že kotelná prochází řadou zkoušek, je možné, že tato částka není konečná.

Společnost Dalkia ČR se zavázala na své náklady provést celou řadu investic do tepelného hospodářství v majetku města.

Spalování biomasy (resp. v tomto příp. dřevní štěpky) je jedním z alternativních zdrojů získávání energie. Využívání obnovitelných zdrojů je řešením nedostatku energie a vysokých cen surovin.

Mgr. Hana Sirotová

Nedávejte šanci kapsářům

Městská policie Nový Jičín ve spolupráci s policií ČR v prosinci zvýší svou pochůzkovou činnost v Městské památkové rezervaci, kde budou stejně jako v minulých letech Vánoční trhy, které letos začínají 1.12.2008 a ukončeny budou 23.12.2008. Hlídky MP zde budou v denních i nočních hodinách provádět kontroly ve zvýšené míře, ve dne zaměřené na kapesní krádeže, v noci na vykrádání a poškozování stánků, při těchto kontrolách bude využíván i kamerový systém.

Je důležité mít své věci pod kontrolou

1. muži, vše důležité noste v náprsních, popř. uzavíratelných kapsách, nikoli v zadních kapsách u kalhot,
2. ženy, nenechávejte peněženku a jiné cennosti vykukovat z tašek či kabelek, - nenoste své osobní doklady v peněžence,
3. nemějte při sobě větší finanční hotovost,
4. čtyřmístné identifikační číslo platební karty (PIN) mějte zásadně odděleně od samotné karty,
5. v případě krádeže platební karty okamžitě volejte pobočku banky, krádež oznamte a kartu zablokujte,
6. tašky, batohy, kde máte peníze nebo jiné cennosti nenoste na zádech, kam nevidíte, nikdy je nespouštějte z dohledu,
7. ženy, noste kabelku pokud možno u těla a využívejte různá zapínání,
8. uložíte-li zavazadlo v obchodě do nákupního koše, mějte jej stále na očích!!
9. cestou od pokladen nenechávejte vozík s nákupem bez dohledu,
10. při překládání nákupu z vozíku do vozidla buďte obezřetní, nenechejte odlákat svou pozornost od svých osobních věcí

Stanete-li se svědky kapesní krádeže, neváhejte s pomocí spoluobčanů, například při podání svědectví policii. **Neusnadňujte práci kapsářům!!!**

Samozřejmě je nutné dávat pozor na cenné věci ve vozidlech na parkovištích, není dobré nechávat cenné věci a drahé dárky odložené na sedadlech (jedná se také o krabice od fotoaparátů, mobilních telefonu, a dalších cenných věcí) raději tyto předměty odkládejte do úložného prostoru ve vozidle. Než odejdete od vozidla přesvědčte se, zda je vozidlo řádně uzamčeno a okna jsou uzavřena. Strážníci MP Nový Jičín budou také v průběhu měsíce prosince provádět kontroly větších parkovišť v centru města a u větších obchodních domů.

Z poslanecké sněmovny tentokrát o rozpočtu

Říká se, že o peníze jde až v poslední řadě... Staré ověřené moudro, o kterém se přesvědčila většina z nás...Řadu občanů bude tedy jistě zajímat návrh státního rozpočtu na rok 2009. Ke všem číslům se nedostaneme, zabraly by příliš mnoho prostoru, proto uvádím alespoň nejzajímavější údaje... Celkové státní příjmy dosáhnou hodnoty 1114 mld. Kč a celkové výdaje 1152 mld. Kč. Rozdíl je deficitní ve výši 38 mld., potěšitelné ovšem je, že je nižší než letošní deficit 71 mld. Kč.

Nejvyšší příjem státu tvoří daně /595 mld. Kč/, ihned na druhém místě následuje povinné pojistné na sociálním zabezpečení /397 mld. Kč./.

Zajímavé jsou některé položky státních výdajů: Na sociální dávky se vydá 422 mld. Kč, což je vůbec největší položka, transfery veřejným rozpočtům budou činit 134 mld. Kč. a na platy ve státní sféře se odkrojí ze státního rozpočtu 100 mld. Kč. V organizačních složkách státu totiž pracuje 212 tis.zaměstnanců a v příspěvkových organizacích dalších téměř 244 tis. zaměstnanců, a to se předpokládá 0,1% úbytek.

Za členství v EU zaplatíme 35,2 mld. Kč a na výkon přenesené působnosti státní správy dostanou kraje 1,18 mld. (MSK 0,129) a naše obce 9,7 mld. (v MSK 1,13).Ve srovnání s letošním rokem se jedná o průměrný nárůst 3 až 5 %.

Za povšimnutí stojí, že populární stavební spoření občanů dostane finanční injekci 14,6 mld. Kč a nepopulární výdaje na státní dluh budou činit 65,4 mld. Kč, z toho úroky 49 mld. Kč. Také vás napadá, o kolik bychom si mohli dovolit více, kdybychom nemuseli splácet staré dluhy ?

Naštěstí je v plánu také řada investic, většina je financována z více zdrojů. V našem kraji bude největší investicí dálnice D 47 Lipník nad Bečvou – Ostrava v hodnotě 2 704 mil. Kč, dále pak novostavba Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě v částce 750 mil. Kč, nový pavilon poslucháren stavební fakulty VŠB-TU za 145 mil. Státní rozpočet též přispěje částkou 110 mil. na stavbu nového integrovaného bezpečnostního centra, jehož celkové náklady činí 486 mil. Kč.

Ze státního rozpočtu poputuje také velký počet menších, ale potřebných investic do oblasti ochrany životního prostředí – výstavby ČOV, kanalizací v menších sídlech, zateplování fasád atd. Energetické úspory jsou podporovány zejména ve školských zařízeních a v plánu jsou také rekonstrukce policejních služeben v našich městech...

Ing. Pavel Hrnčíř
poslanec parlamentu

Pozvánka na ohňostroj

Město Nový Jičín Vás zve na SLAVOSTNÍ OHŇOSTROJ konaný 1. 1. 2009 v 18⁰⁰ hod. na Masarykově náměstí u příležitosti vstupu do roku 2009 – roku předsednictví České republiky v Radě Evropské unie.

Z HISTORIE OBCE

Proměny jednoho místa

Leidova hospoda v proměnách času

Oldřich Sobek

Obec Libhošť nemá významnějších památek, které by současníkům připomínaly odkaz minulosti. Mezi ty nejstarší, které ještě zachovaly svoji podobu, patří selské statky. Mnohé již vzaly za své v důsledku špatné údržby z období „socializace“ zemědělství, ostatní stále více chátrají a čeká je patrně stejný osud. Vymřelo také několik tradičních selských rodů, takže budovy zůstaly zcela opuštěné. Jen pro několik z nich bude ještě osud milosrdnější a promění se snad ještě v nějakou tu „Krčmu“, nebo něco podobného. Významnější stavby a budovy, které dnes ještě alespoň zčásti připomínají minulost obce, pocházejí z jediného časového období. Kryjí se s působením rodu Herzmannských v Libhošti. Především první z nich, **Leopold Herzmannský**, syn fojta z Tošovic u Oder, si zaslouží od všech následujících pokolení Libhošťanů trvalou vzpomínku. Do Libhoště přišel na zdejší fojstství s rodinou v roce 1766. Dodnes po něm přetrvávají tak významné stavby, jako kostel sv. Jakuba st., fara, a samotná budova fojstství, z něhož už ovšem přežívá jen jeho hlavní jednopatrová budova. Byl to on, kdo se zasloužil o založení školy a farnosti a postaral se o příchod faráře a učitele do obce. Libhošť se tak zařadil mezi obce se vším všudy.

O stavebních proměnách obce se nám dochovalo jen málo dokladů. Výjimkou je patrně Leidův statek se zájezdní hospodou. Velká dvoupatrová budova uprostřed obce se stala od roku 1784 zájezdní hospodou na významné císařské cestě, která spojovala Halič s hlavním městem monarchie. Nápadná stavba lákala fotografy (a nejen ty místní), takže dnes máme k dispozici dostatečný přehled o proměnách této významné stavby z dosti dlouhého časového období. Hospoda se svou „extrovní“ sloužila po dlouhou dobu mnoha libhošťským spolkům, v mnoha případech byla i jejich „kolébkou“. Konaly

se zde valné hromady hasičů, schůze Spolku křesťansko-sociálního dělnictva, byl zde založen i spolek zahrádkářů aj.

Patrně k nejstarším vyobrazením hospody patří pohlednicový snímek s kočárem a skupinou žen v dobových kostýmech. Pochází ještě z období před 1. světovou válkou. Na pohlednici je budova se severním štítem a průčelím a s vraty do dvora (viz. 1).

Pohlednice č. 2 pochází rovněž z období před 1. svět. válkou. Z Libhoště ji odeslali svému příteli na Velehradě dva misionáři, kteří právě působili ve Štamberku a v Libhošti. Je na ní podepsán i P. Slavíček.

Další snímky pocházejí většinou z pozůstalosti Antonína Turka. Snímek č. 3 pochází ještě z období, kdy v obci nebyla zavedena elektřina, tj. před r. 1930.

Další snímek (4) je patrně ze druhé poloviny 1. republiky, z doby, kdy naproti hospody byl vystavěn domek rodiny Polášků (viz výsadba ovocných stromků).

5

Další snímek (5) byl řízen rovněž ve druhé ně 1. republiky. Zachycuje stav hospodářských budov ve dvoře statku a osobní automobily Škoda (František Leide) a Aero (Antonín Turek).

Následující tři snímky pocházejí již z období po provedené socializaci. Na snímku č.6 je ještě stav budovy zachovalý, přibyla prodejna textilu, ovocné stromky jsou již rozkošatělé, zcela vpravo vyčnívá střecha kuželny.

6

Další dva snímky zachycují postupné chátrání budov, už to není hostinec, ale „pohostinství“ (7), na dalším snímku prodejnu textilu vystřídala prodejna potravin (8).

Na snímku č. 9 je zachycen současný stav, který zachytil Rudolf Jarnot. Nechávám bez komentáře!

Poslední snímek Rudolfa Jarnota zachycuje pohled na zadní průčelí hospodářských budov z cesty Na Drahách.

KULTURA A SPOLEČENSKÉ DĚNÍ

Lašský koutek

Pověst o čarodějnicích v Rybím

Oldřich Sobek

V Rybím se toho už napovědalo, ale teď hodně ai zapomělo. Na někere pověsti se ale počítat ještě staří lidé pamatují. Toš se teď mezi lidma hdysi povědalo, že v Rybím měla jedna selka taky zvyk, že dycky chleba a buchty lamala v ruce a nihda ich někrala nožem. Dyš to pořád tak dělala, navyknul si na to nakonec ai pantata. Enem služky a pacholci se temu nepřestali furt divit. Jedenkrát přišel k nim pacholek, kery si vzal do hlavy, že na to musí přiit, jak to ta roba enem dělá, dyš rano měla dycka plno chleba a buchty a nihda ju něviděli na těsto zadělávat. A tak v noci před svatu Luciju daval dobrý pozor, co se budě diť. Lehnul si tajak dycky na pec a dělal, že už davno spi. Před pulnocu hdosy přišel do izby a rožnul svičku. Byla to selka, kera ho přišla palit svičku. Chcela vědět, esli doopravdy už spi. Potem otevřela okno, sedla na metlu tajak na koňa a zavolala: "Z okna do okna, ničeho se nědotkna"! Potem hneť vyletěla oknem ven. Pacholek honem hup na nohy, všecko to zopakoval a teď vyletěl do te tmy.

Letěl ež ke svate Kateřině, hdě se na hlavní cestě zbíhají cesty od Libotína a od Urbanku. Mezi vysokými stromy tam stal křiš. Tam uviděl posedávat spousty čarodějnic a všechny stlukaly maslo. Keresy už začaly rozdělovat oheň a za chvíli začaly davat těsto do babovek, no, ale jak! Všecky si strčily prst do krku a začaly davit. Vydavene těsto hneť začalo kynut.

Ten chasník se něudržel a nahlas se zasmil. A hneť bylo zle. Ty čarodějnice ho začaly hledat, ež ho našly na jedním stromě. Stahly ho dolu a už ho něpustily. Musel s nima tancovat. No ale un byl chudak bosky a tak si rozedřel kožu na pjatach, že mu z nich začala tect krev. Ty čarodějnice ho hcely utancovat k smrti, ale se jim to něpovedlo. Naras bylo slyšet, jak ve Štramberku odbila jedna hodina. Čarodějnice honem sedly na metly, každá cosi řekla a letěly domu. Pacholek ale to zaklinadlo něslyšel a tak musel do Rybího pěšky. Rano mu selka v chlevě pohrozila, že s nim budě zle, dyš prozradí, hdě ju v noci viděl.

Dyš selka potem přiněsla na snidani chleba a buchty, hcela ho zase tak obyčejně lamat. Ten pacholek ale přiskočil a do toho chleba zakral nožem. Selka vykřikla, spadla na zem a už i něbylo. Od te doby ju teš nihdo něviděl. Pacholek potem pověděl pantatovi všecko, co u te Kateřiny viděl. Ukazal mu teš opalene prsty a do krvi rozedřene nohy. Eš potem sedlak uvěřil, že žil takovou dobu s čarodějnicu.

OD VÁS

Alpy - léto vs. zima

Jana Roszková

Když se řekne Alpy, vybavím si směs zážitků z Alp z léta a zimy. Rakouské Alpy jsou jediné Alpy, které jsem navštívila, ale nic hezčího jsem snad ještě neviděla. Letní dovolenou v Alpách bych nevyměnila za dovolenou u moře ani za nic.

Alpy, kam jezdíme, jsou Alpy nedaleko Salzburgu. Od nás to je cca 700 km, takže to není zas tak daleko. Poprvé jsme jeli do Alp v zimě. Když jsme poprvé vyjeli lanovkou na hlavní stanici, odkud se pak lyžovalo dolů a odkud vedla síť sjezdovek po vrcholu, tak pohled, který jsme tam spatřili, byl víc než uchvacující. Měli jsme skoro celý týden štěstí na krásné počasí. Ten výhled je takový, že nevěříte vlastním očím, jako by tam někdo ty desítky vrcholů namaloval. Je to opravdu něco nepopsatelného. Pak se rozjedete na lyžích nebo na snowboardech a jedete vlastně kam chcete a vychutnáváte si ten pohled, tu bílou krásu. Pokud Vám tedy vyjde počasí, netahejte sebou hrubé bundy, i když by se zdálo, že tak vysoko v horách bude zima. Jestliže svítí slunce, bude Vám pekelně horko, protože na rozdíl od našich sjezdovek nemusíte nikde moc dlouho čekat na lanovku a jedete hned zase dolů, případně jedete uzavřenou kabinovou lanovkou. Takže doporučuji tenčí bundu. Ale jakmile se zatáhne, je zima velká, proto je dobré vzít si batoh s oběma bundami. Batoh si pak necháte na věšácích na hlavní stanici, venku, a podotýkám, že nemusíte vůbec řešit, že by Vám batoh někdo ukradl. Když už jsme měli plné zuby ježdění, sjeli jsme úplně dolů, do údolí, a vyvezli jsme se vlekem až k naší chatě, měli jsme to štěstí, že nám až k chatě vedl vlek. Naše chata totiž byla poslední ubytovnou, ležící na úpatí té hory, odkud jsme viděli na celé údolí, městečko Westendorf a okolní hory. Ten pohled je opět nepopsatelný. Vrátila bych se ještě k ubytování. Chatu máme celou pro sebe, jezdíme cca 3 - 4 rodiny. Je to typická rakouská chata s česky rodilou majitelkou, která se tam provdala. Ta paní sbírá všechno možné, takže chata je plná všeho možného (obrazy, sklenice, starožitný nábytek, dekorace atd.). Je to třípatrová chata a večeri jsme měli u nich v obýváku, takže se mi líbí ta propojenost. Vůbec neřešila, třeba jestli tam někdo něco vezme nebo ne. A cenově ten pobyt vyjde na pakatel. Opravdu něco úžasného, proto doporučuji dobře hledat na internetu. Je fakt, že to, že tam poskytuje ubytování, ji vlastně neživilo, její hlavní živnost je prodávání kosmetiky. Jeden den jsme se také vydali do několik kilometrů vzdáleného městečka Kitzbühel. Pokud Vám tento název něco říká, tak je to město, kde se koná světový pohár na lyžích. Je to město spíše pro tzv. horní smetánku, obchody typu Luis Vuitton tam nebyly náhodně.

Tam nás mimo to uchvátila samozřejmě architektura města. Stylové domy, chaty, pořádek. Jako v pohádce. Tohle je ve zkratce k pobytu v zimě.

V létě je to zase úplně jiné, více barevné, více dýchající. Chodili jsme na túry. První den jsme šli po sjezdovkách, kde jsme lyžovali. Od chaty jsme šli lesními cestami a poté po sjezdovkách až nahoru na tu základní stanici. Na cestách potkáte krávy a všechny lesy, louky jsou odděleny ploty a dráty, aby krávy neutekly. V určitých místech byly vždy udělány takové úzké průlezy pro turisty, které sloužily k tomu, aby člověk prošel, ale krávy aby neutekly někam, kam nemají. Je až zarážející, kam až ty krávy všude vylezou. Když jsme šli po těch sjezdovkách, tak v určitých částech jsou chaty s občerstvením, které slouží hlavně v zimě turistům na jídlo a odpočinek. V létě jsou otevřeny také, ale nacházejí se u nich všelijaké atrakce jako trampolína, houpačky a mnohé další. Tyto atrakce se nacházejí na mnoha místech turistických tras. A na mnoha dalších místech námi navštívených hor. Např. lezení v rašelině, nebo z horského plesa vyjede z vody socha boha Dia, kterou si Vy vyšlapete na zařízení, které je na břehu atd atd. Je toho tam hrozně moc a zase všechno tam zůstává, nic není zničeno nebo ukradeno. Zajímavé bylo počasí. To bylo absolutně příjemné. Na těch vrcholech totiž bylo vedro, ale zároveň tam byl takový chladnější vzduch. Samozřejmě je třeba se namazat, protože slunce tam pálí jak o život. O pohledu z vrcholů hor za krásného počasí nemá ani cenu psát, protože kdo neviděl, nedokáže si představit. Jak jsem psala u Alp ze zimy, je to zase jako by to někdo namaloval. Když opravdu máte štěstí na počasí, vidíte ty nejvyšší hory a ledovce. Jedním slovem řečeno, nádhera. Člověk když stoupá nahoru je absolutně zabaven zíráním na tu krásu. Možná si řeknete, že byste si zašli i někam k vodě. Není problém. I v Alpách můžete ležet u vody. Takové Schwarzssee dole pod horami bylo ideální. Voda čistá, teplá, ležíte na břehu a u toho koukáte na tu krásu kolem. Co dodat. Večer jsme seděli venku na terase a koukali na krásu těch hor a městečka, mohli jsme grilovat a to, co někdy předvádělo slunce s mraky dohromady, bylo fakt jako se Sci-Fi. Prostě léto je taky úchvatné, máte desítky možností toho, co můžete dělat. Na každou horu můžete vyjet lanovkou, nebo do půlky, nebo jít už odspodu. Můžete jít k vodě nebo si zajet zalyžovat na ledovec. Neznám kreativnější dovolenou.

Ještě bych se zmínila o celkovém prostředí Rakouska a jeho venkova. Všechno je tam krásné, vyšperkované. Je to samozřejmě dáno mentalitou lidí a politikou. Víím, že u nás se po horách nikdy už krávy prohánět nebudou, protože na to nejsou peníze ani lidi. Víím, že u nás to tak už nikdy nemůže vypadat a že za to může politická situace, která tady po válce nastala. Ale někdy je to škoda. Například domky, které se tam staví, se staví do stylu těch starých a tak to prostředí je tam pořád stejné. U nás na venkově, nebo pod horami můžete vidět postavený moderní barák, který se tam prostě nehodí. Celkově ta údržba zahrad, květin, toho prostředí, by nám měla být trochu vzorem. Je jasné, že je to o penězích a dejme tomu o času, ale aspoň trochu se

to ovlivnit dá. Nebo bych ještě taky mohla zmínit obchody, neuvidíte tam žádné příšerné mega supermarkety. Ano je tam Spar, Billa atd. ale je to větší obchod, který je postavený v přízemí typického rakouského domu. Takže je velice snadno přehlédnutelný. Jsou tam postaveny i samotné obchody typu Spar atd., ale není to žádná obrovská hala a architektonicky to zapadá do prostředí. Nevím, proč u nás to nemůže být taky tak. Ale to je už asi na jinou debatu. Každopádně je tam krásně a stojí za to se do Rakouska podívat.

ZPRÁVY ZE ŠKOL

Zprávy ze školy

Padesát změn ve školském zákoně

Na programu listopadové schůze poslanecké sněmovny by se měla objevit ve druhém čtení novela školského zákona. Při předchozím projednávání se často ozývala kritika na navrhovanou změnu, která by zrušila bezplatné vzdělávání v posledním ročníku mateřské školy.

Novela vychází z požadavků škol a rodičů po třech letech fungování zákona. Zrušením limitů pro počty žáků chce vyjít vstříc malotřídním školám a umožnit provoz školy i v případě, že se dostane pod vyhláškou stanovený limit. Nová úprava zákona by také měla vyjít vstříc mimořádně nadaným dětem, které by mohly nastoupit do základní školy již v pěti letech. Nově by žáci také mohli opakovat ročník i ze zdravotních důvodů.

Novela by měla rovněž zjednodušit administrativu ředitelům škol.

Akce školy

Dovolujeme si Vás pozvat na „**Barborčín jarmark**,“ který se bude konat v prostorách naší základní školy dne **4.12 2008**. Jarmark bude zahájen v 16,30 hodin před budovou školy vystoupením žáků zdejší školy. Poté bude následovat prodej výrobků žáků a učitelů školy a výstava dětských prací se zimní a vánoční tematikou. Rovněž je připraveno malé občerstvení pro děti a rodiče. Přijďte se podívat. Srdečně zveme všechny občany Libhoště.

Dne 5.12.2008 se žáci naší školy zúčastní návštěvy **Divadla loutek** v Ostravě. Po představení čeká žáky ještě prohlídka Moravskoslezského hradu a výstavy strašidel.

Samozřejmě přijde do naší školy také Mikuláš a dětem nadělí balíčky. Tato akce se uskuteční jak v mateřské, tak i v základní škole v dopoledních hodinách dne 4.12.2008.

V současné době probíhá na naší škole plavecká výuka 2. a 3. tříd, která je v rámci výuky pro tyto žáky povinná.

Zapojili se i někteří žáci z 1.třídy.

Za ZŠ D.Michálková

SPOLEČENSKÉ OKÉNKO

Za Jaroslavou Šajtarovou

Oldřich Sobek

V pátek dne 3. října jsme se ve smuteční síni městského hřbitova v Příboře rozloučili s paní Jaroslavou Šajtarovou, která zemřela po dlouhé nemoci v pondělí 29. září ve věku 79 let. Narodila se 20. května 1929 v Libhošti rodičům Albínovi a Marii Kletenským. Byla pravidelným odběratelem a čtenářem Libhošťského zpravodaje. Vím, jak se vždy těšila na každé nové číslo, mnohé články a seriály ji vracely do dob dětství a mládí, do míst, ke kterým měla ten nejvřelejší vztah. A to přesto, že její dětství a mládí v Libhošti nebyla žádná idyla, rodina Albína Kletenského žila ve skrovných podmínkách.

Bydleli jako řada dalších v podnájmech, takže Jarka se z rodného domku dvakrát stěhovala. Ještě před válkou našla rodina útočiště v domě pana Josefa Šindlera, pozdějšího předsedy MNV u lesa na Salaši, kde Jarka prožila celou dobu okupace.

Pro Libhošťský zpravodaj mi poskytla rozhovor nejmladší dcera paní Šajtarové, **Jaroslava Sobotková**. "Maminka často vzpomínala na Libhošť. Zvláště když už byla hodně nemocná, tak se jí vracelo její dětství. Jednou jsem se byla podívat i u Šindlerů. Naši mě tam vzali, když jsem byla ještě malá. Pamatuji si na krásná kachlová kamna, která měli v jediném pokojíčku, celé to tam bylo kouzelné, vždyť vlastně hned za plotem už byl velký les. Maminka byla vynikajícím vypravěčem. Svým dětem i vnoučatům dovedla kouzelně vyprávět o svém dětství, které prožívala na samém okraji „Panského“ lesa, ve kterém lítala bosky". *Libhošťské ženy v lese dělaly důkladný celoroční úklid, ani suchá*

větévka nezůstala ležet na zemi ladem, vše se odnosilo domů na topení. „Vyprávěla nám, když jsme se všichni sešli, jak sbírala po lese šišky, kterých se na zimu musela udělat pořádná zásoba, aby bylo čím topit, jak v létě do konvičky sbírala borůvky, chodila na houby i na maliny“.

Manželům Kletenským se mezitím narodily ve velkém věkovém odstupu dcery Marie a Anna. Jarka, v té době už sedmnáctiletá, pomáhala rodičům s jejich výchovou, zvláště nejmladší Aničky. Po válce se v Libhošti uvolnilo hodně bytů i domů, neboť mnoho rodin se odstěhovalo do okolních německých obcí. Rodině Kletenských se naskytla příležitost si polepšit, když se v r. 1945 odstěhovala do Hukovic i rodina Viléma Manna z usedlosti č.p. 110 na horním konci obce. Odtud se také Jarka v r. 1947 vdávala za **Josefa Šajtara** z Příbora. Protože rodina Mannová se do Libhoště měla zájem vrátit (*na rodný dům se vrátila dcera Zdeňka s manželem Václavem Dvořákem*), manželé Kletenští se natrvalo přestěhovali do Kopřivnice.

Česká mládež neměla za německé okupace žádnou životní šanci. Nemohla získat jakékoli vzdělání, nemohla jít ani na žádný učební obor. Na všechny čekalo totální pracovní nasazení v říši a to prakticky ihned po vyjití zdejší základní školy. Jarka měla svým způsobem určité štěstí. Známy novojičínský stavitel Blum požádal Arbeitsamt o přidělení služebného děvčete pro svoji vilu a firmu na dnešní Štefánikově ulici. Paní Sobotková vypráví: „Už v patnácti letech musela nastoupit jako služebná do Nového Jičína. Na toto období ale maminka vzpomínala vždycky ráda a v dobrém. Až do konce života si opatrovala knížku, kterou od pana stavitele dostala s věnováním – bylo to české vydání Babičky Boženy Němcové. Když jsem s ní často jezdila kolem té vily k lékaři, vždycky si ukazovala prstem na okno v podkroví vily, kde měla svůj pokojíček. Byla tam velice spokojená, stala se členem jejich rodiny. Nikdy ani slovem na Blumovou rodinu nevzpomínala ve zlém“.

Hned po válce začala pracovat v kloboučnické továrně, pozdějším Tona-ku. To ještě nejezdily autobusy, takže se chodilo tam i zpátky pěšky. Roky po skončení války byly v Libhošti ve znamení mimořádného kulturního, sportovního a společenského rozvoje. Spolkový a kulturní život překypoval v obci natolik, že Libhošťané „vyváželi“ svou místní kulturu do širokého okolí, zejména do nově osídlených obcí. Mezi hlavní protagonisty a organizátory tohoto dění patřili i bratři Vilém a Albín Kletenští. Oba byli hudebníky, Vilém měl v Libhošti kapelu, vlastně dokonce dvě, jednak dechovku, a k tanci hrála „smyčcová“. Kromě toho Vilém také vyučoval „podomácku“ nadané hochy, kteří potom plynule kapelu doplňovali. Měl mimořádné zásluhy na hudebním renomé Libhošťanů. Kulturní život v obci se rozvíjel všemi směry. Brzy zahájilo v tehdejší sokolovně činnost místní kino, kde se promítaly prvorepublikové filmy. Mládež, která se sdružila nejdříve v Českém svazu mládeže, nacvičila Českou besedu, s níž pak s hudbou Viléma Kletenského vystupovala s úspěchem v širokém okolí. Nechyběla mezi nimi ani výborná tanečnice Jarka Kletenská.

O svých zážitcích z tehdejších let mi vyprávěl pan Jaroslav Marek, který je právě jedním ze žáků Viléma Kletenského a oženil se s jeho dcerou Evžou. „My jsme se neměli za války kde učit tancovat, žádné zábavy nebyly povolené, hudba mohla hrát akorát na pohřbech. Když jsem přišel po první na zábavu, tož sem byl takové „vyplašené tělo“. Seděl jsem a hleděl. A ta Jarka si toho všimla a přišla si pro mne. Já jsem byl strašně rád, že jsem se moh trochu otrkat.“ Stopy války nebyly ještě zdaleka zahlazené, když se v Libhošti začalo s nácikem divadelních her. A nebyly to na tu dobu hry ledajaké. Vznikly vlastně hned tři divadelní scény. U Zelinů se usadili Orli, sokolovnu obsadili Sokolové a sál s jevištěm U Kolářů patřil Dělnické tělocvičné jednotě.

Zajímavý postřeh mi sdělila paní Julie Najzarová z Rybího, sestřenice Jarky Šajtarové: bratři Kletenští byli každý jinak politicky orientovaní. Vilém byl příznivcem lidovců, Albín sociální demokrat. Vilém spravoval doma notový archiv, občas se u nich sešla porada k tomu, co převzít aktuálně do repertoáru. Bratři se nikdy mezi sebou nepřeli. Naopak, Vilém, který se jen do not podíval, kolikrát komentoval: „Tož, to by sis měl Albíne vzít ty, do dělnické, s tím bych moc u nás neobstál“. Dnes už ani pamětníci si nevzpomenou na všechny ty „kusy“, které „hýbaly“ dědinou. Jedna opereta však v povědomí stále žije. Byla to **Kráska ze Šumavy**, ve které Jarka Kletenská hrála hlavní roli. Režíroval ji – kdo jiný- než její tatínek Albín Kletenský. Jarka ovšem vystupovala v mnoha dalších operetách. Jak mi potvrdil Jaroslav Marek, mohla se spolehnout na svůj nádherný soprán. K jejímu angažmá přispíval především tatínek, který byl považován za šprýmaře a dobrého vypravěče. Právě on připravil a uváděl u Kolářů silvestrovské večery, kde nechyběly zpěvy a scénky, ve kterých se velmi dobře uplatnila Jarka. Albín ale režíroval i divadelní hry.

V Příboře zdědili manželé Šajtarovi malé hospodářství s kouskem pole, jednou kravkou, měli malé přídomní hospodářství s drůbeží a králíkárnou, takže při třech dětech se musela i paní Jaroslava dosti „otáčet“. Nikdy ale nezapomněla na Libhošť. Několikrát si dopřáli tu radost a přijeli do Libhoště na ples. Zejména měli v oblíbě maškarní plesy. Její dcera vzpomíná na mamínčino vyprávění, jak jednou se vypravili na maškarní ples a děda se oblékl jako ženich a jeho známý si na sebe vzal mamínčiny svatební šaty. Měli úspěch, ale rodina ty šaty poznala.

Nejvíce oceňuje na své mamince paní Jaroslava její vztah k vlastním dětem a vnoučatům. „Pomáhala nám všem hlídat děti, uměla jim vyprávět nádherné pohádky, zpívala jim písničky. Nechyběly mezi nimi právě ty, které sama zpívala v Libhošti v národopisném souboru i na jevišti. Když mi hned po svatbě umřel tatínek, tak jsme s ní zůstali tady na domku. Celých pět let jsme bydleli s maminkou pohromadě, až jsme si postavili tady tu nástavbu. Přesto, že už byla jen málo pohyblivá, pomáhala nám, kde se dalo, jak s dětmi, tak třeba při přípravě jídla pro řemeslníky. Naše děti se jí to všechno snažily vrátet, teď, když už opravdu nemohla. Neopomenuly se zastavit, zjistit co potřebuje. Pomáhaly s nákupy, úklidem, ale třeba si přišly jen tak si popovídat.

Každou chvíli se u ní zastavovala moje sestra i bratr s dětmi, takže až do poslední chvíle byla neustále v rodinném kruhu. Když se na její sedmdesátiny sešla všechny vnoučata a pravnoučata, měla z toho velkou radost. Byla šťastná už jenom z toho, že jsme veselí. Myslím, že jsme takovou tu veselost a šťastný pohled na život podělili všichni po ní.“

Paní Jarka ve svém vyprávění pokračuje: „Poslední léta života, pokud jí to zdraví ještě dovolovalo, trávila na zahrádce mezi kytičkami. Když už mohla vyjít jenom o berlích, tak kdykoliv jsme něco dělali na zahradě, vždycky přišla alespoň si sednout a pozorovala, jak co děláme. A když už opravdu nemohla, vyvezli jsme ji na zahradu alespoň na chvíli na vozíku. Byla do poslední chvíle života velice šťastná, třeba jen z toho, že viděla, že se nám všem dobře daří“. S viditelným dojetím v hlase se zmiňuje o tom, co znamenal pro její maminku Libhošťský zpravodaj. „To bylo její nejoblíbenější čtení, vždycky už čekala, kdy přijde.....“

V Jaroslavě Šajtarové ztrácíme významnou osobnost a příznivce Osvětové besedy v Libhošti.

Vzpomínka na Pavla Vavříka

Oldřich Sobek

Když jsem na monitoru svého počítače uviděl tu smutnou zprávu, ihned mi hlavou proletěly vzpomínky na vlastně jediné osobní setkání s tímto mimořádným člověkem. Bylo to při vzpomínkových oslavách stého výročí narození jeho tatínka Zdeňka Vavříka v libhošťském fojtství v říjnu 2006. Naše setkání netrvalo dlouho, určitý čas zabral oficiální program, který připravila naše osvětová beseda. Pavel se zde setkal se svou

sestřenicí z Petřvaldíku, odkud také celý rod Vavříků pochází. Bylo to dojemné setkání, vždyť naposledy se viděli v době dospívání. Mnoho toho nenamluvil, ale projevoval nám velké uznání, sympatie a vděčnost, že jsme se ujali památky jeho otce. Jiné to už bylo o něco později, při neformálním volném setkání při večeři. Pavel se rozhovořil o životě rodiny a tatínka v protektorátním prostředí Pardubic, kde otec byl městským knihovníkem a působil v mnoha

oblastech kulturního života města. Pardubice se zapsaly do naší historie mimo jiné také v době heidrychiády v r. 1942, kdy tamější gestapo přišlo na to, že číšník Josef Valčík, který je, členy gestapa, obsluhoval, je jeden z parašutistů, který byl jedním z aktérů atentátu na Reinharda Heidrycha. V restauraci se zde scházela nejvýznamnější společnost města, samozřejmě také členové zdejšího gestapa. Nemohl tam nechodit ani městský knihovník, nešlo se úplně stranit společenského života. Ten večer, kdy se připravoval zátah po celém městě i přímo ve vinárně na členy odbojové organizace, zastavil se u něj jeden z gestapáků a jemně mu naznačil, že zde není pro něj dnes bezpečno. Patrně tak otci zachránil život. Vyprávěl mi i o práci výhybkáře na železnici, kde skončil na více jak 20 let v období normalizace, i o tom, jak se mu podbízeli všichni ti, co nejen jeho kádrovali, když se po r. 1989 stal ředitelem Okresního školského úřadu.

Pavel si u nás jen zběžně stačil prohlédnout střed obce, okolí školy, v níž téměř 15 let vyučoval libhošťské děti jeho dědeček Alois Vavřík. Velice se ale těšil na to, že se k nám podívá „na déle“, neboť už jsme se dohodli, že jeho tatínkovi zbudujeme na budově fojtství pamětní desku.

S Pavlem jsme pak byli v častém písemném styku prostřednictvím internetu, vzájemně jsme se informovali o tom, jak pokračuje příprava k odhalení pamětní desky. V roce 2007 jsme to nestihli, potřebovali jsme peníze a termín podání žádosti o grant nás už minul. Pro rok 2008 jsme už peníze měli. Podle odborníků nebylo toho mnoho. V té chvíli „zaúřadoval“ Pavel. Napsal mi, že jeho dlouholetý přítel **Zdeněk Rosák z Chocně** je ochoten desku vyrobit pro něho za poměrně přijatelnou cenu. Do našeho styku mezitím vstoupili i jeho bratři Michael a Ondřej.

Naše přípravy na slavnostní okamžik byly stále častěji zahalovány znepokojivými zprávami o Pavlově zhoršujícím se zdravotním stavu. Nepomohla ani náročná a jistě nepříjemná operace. Čím více se blížil onen den D, tím více se situace komplikovala. Pavel se ale stále těšil, že přece jen se za námi do Libhoště ještě jednou vypraví. Nevyšlo to! Přesto s námi na slavnostním aktu byl zúčastněn. Když už to nešlo fyzicky, spojili nás s ním, se všemi shromážděnými, jeho bratři prostřednictvím mobilu. Celou vstupní halou našeho fojtství se nesl dlouhý potlesk, když jsem končil hovor přáním brzkého uzdravení a pozvánkou do Libhoště.

Zdeněk Rosák navštívil Libhošť dvakrát. Poprvé, když přivezl vyrobenou pamětní desku, kterou nám svěřil k zabudování, a po druhé při příležitosti jejího slavnostního odhalení. Z Libhoště si odvážel velice dobré dojmy, zvláště ocenil snahu osvětové besedy o rozvoj kulturního života a osvěty. Mimořádně si cenil toho, že jako spolek jsme si troufli na vydávání vlastního zpravodaje. Se svým celoživotním přítelem se rozloučil i jeho prostřednictvím. Jeho vzpomínky přetiskujeme v původní podobě.

Pavel Vavřík

/1. 9. 1936 – 10. 11. 2008/

Znali jsme ho všichni. Svoji vytáhlou, štíhlou postavou častokrát doprovázenou, pro nás chrtý, ale správně barzoi, patřil po dlouhá léta ke koloritu ulic našeho města, ačkoliv jeho původ patřil Slezské Ostravě. Vzděláním pedagog, který se znelíbil normalizačnímu režimu, se stal na dlouhý čas železničářem, aby se po převratu v roce 1989 vrátil do odpovídajících funkcí ve školství. Byla to morální satisfakce člověku, který ani v době nepřízně osudu nezatrpnul a nepřestal se zajímat o kulturu. Se svojí ženou Hanou nevynechal ani jedinou výstavu či kulturní akci a ve výtvarném umění byl vždy považován za skutečného znalce.

Svoje zkušenosti a píli dokázal jako kurátor obrovské výstavy několika generací choceňských výtvarníků mnoha období, kterou zorganizoval ve zdejší zámku v rámci oslav 750. výročí města. Z tohoto titulu jsem ho také požádal o zahájení mé letošní únorové výstavy a při častých debatách při sklence červeného vína jsem poznal, jak hluboké znalosti Pavel o umění a nejen výtvarném měl.

Bohužel se mi také svěřil, že se mu vrátila jeho před časem operovaná zákeřná nemoc a věděl, že ho nečeká nic dobrého. Přesto dál bojoval – jak říkal – dokud nebudu instantní – a organizoval osazení pamětní desky svému otci, básníku, spisovateli, také dramaturgovi pardubického divadla a bibliotekáři celostátního významu, Zdeňku Vavříkovi v Libhošti u Nového Jičína. Desku odlitou do bronzu už ale neviděl, a její odhalení v září sledoval jen na monitoru počítače. Z výsledku byl nadšený a spokojený, že splnil poslední úkol svého života.

Jako černý humor, který měl vždy rád, působí skutečnost, že ani naposled nechyběl fyzicky v budově zámku, kde měl původně zahajovat výstavu dvou choceňských výtvarnic, jenže v jiném křídle a obklopen jinými hosty, svými blízkými a těmi, kdo jsme ho měli rádi, a kterým bude moc chybět.

P.S.

Pan Zdeněk Rosák je akademický sochař a designér, starší bratr známého televizního a rozhlasového moderátora Jana Rosáka. Po návratu z pohřbu mi poslal tuto zprávu:

Milý Oldřichu,

tak už je to za námi a na hostině už nebylo tolik slz. Byla to sice jiná atmosféra než v Libhošti, ale rozumní lidé pochopí, že když člověka potká taková souhra smrtelných chorob, že než trpět, je ten konec vlastně milosrdný.

Pavla si zachováme tak, jak jsem to napsal za sebe... S vědomím, že jsem získal pár přátel i ve vašem kraji všechny zdravím a ať se vám všechno špatné vyhýbá.

Váš Zdeněk Rosák

SPOLEČENSKÉ OKÉNKO

Rozloučili jsme se

V pátek dne 7. listopadu 2008 v chrámu Páně v Libhošti s paní

Zdenkou Simperovou

která zemřela po těžké nemoci v sobotu dne 1. listopadu 2008 ve věku 87 let.

Za zarmoucenou rodinu:

dcera Jaroslava s rodinou, syn Václav s rodinou
a ostatní příbuzní

Libhošťský zpravodaj

Informační měsíčník pro občany Libhoště. Vychází za přispění MěÚ Nový Jičín. Číslo 12/2008 vyšlo dne 1.12.2008. **Vydavatel:** Občanské sdružení Osvětová beseda v Libhošti, IČO: 68921349. **Elektronická adresa:** zpravodaj@libhost.cz. **Odpovědný redaktor:** Aleš Hána. **Redakční rada:** Aleš Hána, Oldřich Sobek, Dagmar Michálková, Petr Horák, Marie Sobková, Marta Kvitová, Jana Roszková. Cena výtisku je 8,-Kč, čísla s přílohou 15,-Kč, roční předplatné 100,-Kč. **Administrace:** Marie Krumpochová, Libhošť č.7, 742 57, tel. 737 525 670. Uzávěrka každého čísla: 25.den v měsíci. **Tisk:** Tiskárna KONTEXT, s.r.o., Lidická 131/8, Nový Jičín, tel. 556 709 119.